

101-123 = 22 drb!

h. 108. - r. 17. VI. 19.

Penger

Előfizetési árak:
Egy évre — — — 32 — K
Fél évre — — — 16 — K
Három hónapra — — — 8 — K
Egy hónapra — — — 2 70 K
Egyes száma ára 10 fillér.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Kiadóhivatal:
Meltz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecsere-
k, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal veszi fel.
Azonkívül az összes hír-
::: detési irodák. :::
Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órákor

Nagybecserekek, 1917.

XLVI. évfolyam, 101 szám.

Csütörtök, május 3.

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk cenzurázott távirati jelentésel. —

Oroszok az angolok ellen.

Angolelles hangulat Oroszországban. — Ágyukkal őrzik a pétervári angol követ-
séget. — Készüldés a stockholmi konferencián. — Békehir a chicagói tőzsdén.

Anglia bajai.

**Angolelles hangulat Orosz-
országban. — Ágyukkal őrzik
a pétervári angol követséget.**

Budapest, május 3. Stockholm-
ból sürgönyzik:

Az Aftenbladet Haparanda határál-
lomáson keresztül azt az értesülést kapta
Szentpétervárról, hogy az itt élő fran-
ciák és angolok az új Oroszországban
fejlődő eseményeket egyre növekvő aggo-
dalommal figyelik. Minden hivatalos szé-
pítgetés ellenére egyre észrevehetőbben
nyilvánul meg az oroszok ellenséges
hangulata főleg az angolok iránt. Kelle-
metlen meglepetésekre számíthatnak, ame-
lyeknek messzemenő következményei le-
hetnek Oroszország s az entente többi
államainak viszonyára nézve.

Erre mutat az a körülmény, hogy
a szentpétervári angol nagykövetség épü-
letét géppuskákkal felszerelt nyolcszáz
angol tengerész és katona, továbbá ezer-
nél több, ágyukkal felszerelt orosz ka-
tona őrzik. A pályaudvaron az angol
nagykövetség számára minden eshető-
ségre készen állandóan különvonatot tar-
tanak készenlétben.

Budapest, május 3. A Daglicht
Allehanda haparandai tudósítója úgy
értesül, hogy a szentpétervári angol
nagykövetség az orosz külügyminiszte-
riumtól a külföldön élő oroszok haza-
utazásának megtiltását követelte. Bucha-
nan nagykövet ragaszkodik ahhoz, hogy
ezek az oroszok még akkor se térhes-
senek haza, ha orosz követségek és kon-
zulusok utleveleket állítanak ki szá-
mukra. Buchanan kívánja továbbá azt
is, hogy az oroszországi szocialisták ne
kapjanak engedélyt külföldre utazásra.

Budapest, május 3. Kopenhágá-
ból sürgönyzik:

A legutóbbi szentpétervári zavargá-
sokban katonák is részt vettek s a harc-
térre készülő katonák részére főlhalmo-
zott készletek közé bombákat vetettek.
Azoknak a tiszteknek egyrészt pedig,
akik mérsékletre intették őket, megölték
vagy bántalmazták. A városban óriási
pánik tört ki, mert azt hitték, megkez-
dődött az ellenforradalom. Végre rendes
sorkatonaság érkezett, amely helyre álli-
totta a rendet.

**Készüldés a stockholmi
konferenciára.**

Budapest, május 3. Berlinből
sürgönyzik:

Ébert szocialista birodalmi képvise-
lő a stockholmi konferenciáról ezeket
mondotta:

— A stockholmi konferenciához
nagy reményeket fűzök. A német szo-
ciáldemokrácia nagyobb küldöttséget in-
dít utnak. A független szocialisták szin-
tén. A többségi pártot én és Scheide-
mann képviseljük. Az elutazás igen ha-
mar fog bekövetkezni. Ezenkívül Noske,
Ledebur és Bernstein is elutaznak Stock-
holmába.

Budapest, május 3. Bécsből sür-
gönyzik:

Mint beavatott helyről közlik, a
stockholmi konferenciára több francia
szociáldemokrata fog elmenni, hogy
résztvegyen az internacionális megbes-
zélésen.

Békehir a chicagói tőzsdén.

Budapest, május 3. A Reutter-
ügynökség jelenti Chicagóból:

A buza ára az utolsó órákban pá-
nikszerűen hanyatlott, A tőzsdei derout-
nak az a hír a magyarázata, hogy a
svájci követ hosszú tárgyalást folytatott
Wilsonnal és hogy Bethmann-Hollweg
német kancellár csütörtökön új béke-
ajánlatot tesz. A tőzsde a legnagyobb
izgalomban zárta le az üzletet.

Budapest, május 3. Berlinből
sürgönyzik:

Itt nem tudnak arról, hogy Beth-
mann-Hollweg kancellár csütörtökön a
birodalmi gyűlésen felszólalni készülne a
békeföltételekről.

Anglia bajai.

Budapest, május 3. London-
ból sürgönyzik:

A birodalmi hadi kabinet tegnap
tartotta utolsó ülését. A birodalmi hadi-
értekezlet tanácskozásai is befejezésük-
höz közelednek. A tanácskozáson hozott
határozatok többek között a birodalom
természetes segélyforrásának épségben
tartására s a létező segélyforrások teljes
kiaknázására vonatkoznak. Kifejezésre

jutott, továbbá az az óhaj, hogy a biro-
dalom a külföldi hajózástól függetlenné
tétessék.

Budapest, május 3. London-
ból sürgönyzik:

Az angol király fölhívást bocsátott
ki a kenyérfogyasztás önkéntes korláto-
zására. A fölhívás közli, hogy az udvar-
nál megvalósították Dawenport lord ál-
tal megállapított adagolást.

A franciaországi helyzet.

Budapest, május 3. Genfből
sürgönyzik:

Pétain vezérkari főnök a had-
ügyminiszterrel a frontra utazott. Ni-
velle tábornok egyelőre Párisban marad.

Henessy képviselő a kamarában in-
terpellációt terjesztett elő, amelyben a
hiányos tüzérségi előkészítéséért és az
óriási emberveszteségért az összes tá-
bornokoknak a felelősségre vonását s
egy hónapon belül haditörvényszék elé
állítását követeli.

Budapest, május 3. Párisból sür-
gönyzik:

A szindikalista és szinesbőrű szo-
cialisták május elsején Párisban tünte-
tést rendeztek a háboru ellen. A tünte-
tőket Janeisco orosz forradalmár vezette.
A rendőrség szétkergette őket.

A háborus Amerika.

Budapest, május 3. A Reutter-
ügynökség jelenti:

Az amerikai kormány expedíciós
hadsereget készül Európába küldeni,
mihelyt a szövetségesek azt szükséges-
nek tartják. A szállításokra a hajókat
azok közül választják ki, amelyek jelen-
leg élelmiszereket szállítanak.

Olaszország utolsó embertartaléka.

Budapest, május 3. Zürichből
sürgönyzik:

Mint a Züricher Tagesanzeiger je-
lenti, Olaszországban fegyver alá hívták
az utolsó ember tartalékot.

Höfer mai jelentése.

Budapest, május 3. Höfer altá-
bornagy a vezérkar főnökének helyettese
jelenti:

Keleti harctér:
József főherceg vezéreztetéses arc-
vonala:

Több ellenséges századnak a Putna-
völgyben állásaink ellen való előretörését
az ellenség véres veszteségei mellett,
visszavertük.

A többi frontrészekon helyenkint
élénkebb tüzérségi tevékenység.

Délnyugati és délkeleti harctér:
Semmi különös esemény.

HIREK.

— **A német hivatalos jelentés május 2-áról.**
A miniszterelnökség sajtóosztálya közli:

A német nagyhódhadiszállás jelentései:

Nyugati harcok:

Ruppel trónörökös hadserege: Yperntől délre a tüzéségi tevékenység időnként növekedett. Az arrai csatateren Lenstől nyugatra Monchnál és Fontainenél délelőtt az angolok előretörései megfúrtak. Déltől kezdve a tüzéségi harc újra fokozódott és éjjel is erős maradt. A német trónörökös hadserege: Cernyél és az Aisne mentén viradat előtti heves tüzhullámok után erős francia felderítő vállalkozások következtek. Az ellenséget visszavertük. Délben a tüzharc az egész vonalon újra teljes erővel kitört. Az Aisnetől északra rohamoserejeink éjjeli vállalkozásaikkal foglyokat és gépfegyvereket szállítottak be. Sile-ryótlól északra egy francia fészék kitisztítása alkalmával az ellenségnek súlyos veszteséget okoztunk és több mint 50 foglyot hoztunk magunkkal. A Chemin des Dames hegyhátán közelharcban visszavertük a franciák újabb előretöréseit. Az április 30-iki champagnei harcokban több mint 400 fogoly maradt kezünk között. Vallomásaik szerint az ujonnan harcra vetett francia hadosztályokra azt a feladatot rótták, hogy a Mauroytól délre és a Maronvillersnél fekvő magaslati állásokat tőlünk minden áron ragadják el. A francia hadvezéreknek ezt a célját egyik helyen sem sikerült elérni. Albrecht württembergi herceg hadserege: A helyzet változatlan.

Az ellenség légi harcokban tegnap 14 repülőgépet veszített. Wolf hadnagy 28. és 29-ik, Schäfer hadnagy 24. és 25-ik ellenfelét lőtte le.

Keleti harcok:

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: Az oroszok tüzevékenysége s ennek megfelelőleg a miénk is több szakaszon élénkebb volt mint az utóbbi időben.

József főherceg vezérezredes arcvonala: A moldvai határhegységben erős tüzelés után több orosz zászlóalj megtámadta az Ojtozivölgytől északra fekvő magaslati állásainkat. Nagy veszteségük mellett vertük vissza őket.

Mackensen vezértábornagy hadserege: A Cserna-hajlásban és a Vardar nyugati partján az élénk harci tevékenység tovább tart. Egyik repülőrajunk megfigyelte a eredménytelenséget bombatámadást intézett a Cserna mentén fekvő Bac melletti lőszerraktára. — Ludendorff.

— **A tavaszi rendes közgyűlés.** Torontál vármegye törvényhatósága május hó 21-ikén, hétfőn délelőtt 10 órakor tartja a vármegye székházában tavaszi rendes közgyűlését, amelyen betölti az üresedésben levő másodfőjegyzői és nagykikindai főszolgabírói, valamint az ennek folytán esetleg megüresedő más állásokat, tárgyalja a vármegye háztartásának zárószámadásait s a többi elintézésre váró ügyeket. A közgyűlést megelőzőleg számonkérő tisztizék lesz s a közgyűlést előkészítő állandó választmányi ülést május 19-ikén d. u. fél 4 órakor tartják.

— **Köszönet.** Strasser és König-cég 60 K zsákköszönési díjat a városi szegényalapnak adományozta, amiért köszönetet mond a polgármester.

— **Torontál vármegye zárószámadásai.** Torontál vármegye állandó választmánya dr. Delimani Lajos főispán elnöklésével tegnap délután ülést tartott, amelyen Demkó István tb. főjegyző mint előadó ismertette a vármegye háztartási alapjának 1916. évi zárószámadásait. A számadások szerint a bevétel 1,039,929 K 27 f volt, a kiadás 1,022,890 K 26 f, tehát a pénzügyi fölösleg 17,039 K 01 f. Ugyancsak kedvező volt a múlt évi kezelési eredmény is, amennyiben itt 22,335 K megtakarítás mutatkozott. Az állandó választmány a zárószámadásokat magáévá tette s elfogadásra ajánlja a közgyűlésnek.

— **Gépszek vizsgálata.** A gőzgépezők és kazánfűtők vizsgálata a Temesvárott szervezett bizottság által május hó 6-án reggel 8 órakor a m. kir. államvasutak műhelyépületének helyiségében fog megtartatni. A vonatkozó szabályszerűen felszerelt kérvények a m. kir. iparfelügyelőséghez Temesvár (Józsefváros), Küttl-tér 2. sz. címezve legkésőbb a megelőző napon nyújtandók be.

— **Jótekonycélú hangverseny.** A Hölgyek Mária Kongregációja f. hó 17-én és 18-án este 7 órakor jótekonycélú hangversenyt rendez, melynek jövedelmét a budapesti Nemzeti Fogadalmi templom javára s a „Pro Transylvánia”-nak ajánlja fel. Belépőjegyek Almásy Elek könyvkereskedésében vásárolhatók. Ülhely 3 K, állóhely 1:50 K személyenként, bármely napon. A jegyek a belépésnél előmutatandók. A hangverseny műsora a következő:

I. Prolog: mondja Engel Margit kongr. urleány. Bellini: *Romeo et Julia Overture* 4/m zong. Előadók: Brunner Ilona és Weisser Marianna kongr. urleányok. II. Spindler: *Picknick*, symphonia, különféle hangszerekkel. Zongorán kísérik: Gintner Mária és öz. Tolokán Dezsőné kongr. urhölgyek. Hangszerek: Trombita: Lenhardt Ilonka, Dobos: Sebestyén Sári. Harangjáték: Steinbach Anikó. Csengő: Fialowski Gizi. Kakuk: Menyháth Jolán. Füllemüle: Wersching Hajnalka. Pitypatay: Engel Piri. Triangle: Engel Piri. Kereplő: Benó Ilonka. Kelepelő: Szépfy Lujza, Schumann Gizi kongr. urleányok. *Schubert-Heller: Caprice Brilliant*. Die Forelle 2/m zong. előadja Brunner Mariska kongr. urleány. III. Mozart: *Quintett* in A dur: előadja: I. hegedű: öz. dr. Selymessy Sándorné kongr. urhölgy. II. hegedű: Szabó Béla ur törvényszéki bír. Bracs: Kontarik Gyula ur kir. s. tanfelügyelő. Cello: Strus Szerafin ur az Osztr. Magy. Bank főnöke. Clarinette: Gilde Vendel ur zenetanár. Reinhold *Impromptu cis moll* 2/m zong. előadja: Weisser Marianne kongr. urleány. IV. Hazslinszky-Szepessy: *Virgáalom*, daljáték, zongorán kíséri: Lisztsz Ilonka kongr. urhölgy. Rózsa: Lenhardt Ilonka. Tulipán: Gintner Mária. Margaréta: Wersching Hajnalka. Harangvirág: Alexics N., Schäfer Magda. Hajnalkavirág: Sebestyén Sári. Estike: Wersching Annus, Szentgyörgyi Elvira. Pipacsvirág: Urge Manci. Hóvirág: Kovács Viola, Bobek Teresi. Kocsoró: Csipkerózsika: Laczakovich Zsófi. Pütrő: Piri. Orgona: Engel Margit. Hortenzia: Benó Ilonka, Müller Kató. Ibolya: Bizony Böske, Zimmermann Boris. Szászorszép: Steinbach Anikó, Menyháth Jolán. Mákvirág: Fialowski Gizi. Napraforgó: Könyö Margit, Strus Luci, Tolveth Lidi. Arvácska: Szabó Vera. Gyöngyvirág: Schneider Annus, Karácsonyi Ilona. Labdarózsika: Feketes Mariska, Fichtl Stef. Szellőcske: Wersching Mariska. . . . kar. Madárkák: Bäumel M., Wernld Blanka, Hámos Annus, Tóth Malvinka, Kovács Manci, Deák Istvánka, Géczy Ilonka, Benó Lucia, Sebestyén Magdus, Bánfalvi Juliska, Fendler Böske.

A nemes, kettős jótekonycélú tekintve fölfelvezetéseket köszönettel fogadják.

— **Fölvétel a tanítóképzőbe.** A temesvári m. kir. áll. el. népiszkolai tanítóképző-intézet I. évfolyamára a jövő 1917—18-ik iskolai évre felvételt 40 oly épített és egészséges tanuló, akik 14. életévüket már betöltötték, de 18 évesnél nem idősebbek és a polgári vagy községi iskola IV. osztályát sikeresen elvégezték. A jobb tanulmányi előmenetelű tanulók, a létszámra való tekintet nélkül, feldíjas vagy teljes ingyenes ellátásban részesülnek. Felsőbb évfolyamba az intézet eddigi növendékein kívül, más intézetből oly kifogástalan magaviseletű és szorgalmas tanulók vétetnek fel, akiknek az át lépésre alapos indító okuk van. Az ingyenesek minden befizetés nélkül, a feldíjasok havi 31 K és a teljes fizetések havi 62 K befizetésért teljes ellátásban részesülnek az intézet internátusában, ahol egyszersmind szakosított nevelés alatt is állanak a növendékek. A késpénzsegélyesek évi 310 K ösztöndíjban részesülnek. A bejárók saját maguk gondoskodnak ellátásukról. A háboru tartama alatt az intézet kórháznak lévén lefoglalva, az internátusba csak korlátolt számmal vehetők be a tanulók; a többiek segélyeiket késpénzben kapják meg és családoknál laknak, akiknél az ellátás 80—100 K-ba kerül. Az 1 koronás bélyeggel ellátott folyamodvány a nmélt. vall. és közoktatásügyi miniszter urhoz címzendő, de a tanítóképző-intézet igazgatóságához küldendő be. A folyamodványok beküldésének határideje május hó 31-ik napja. A felvétel és segélyezés egyéb módozatairól, a jelentkezés idejéről augusztus hó 10-ig minden tanuló külön értesítést kap.

— **Hadsegélyező királyképek.** Finom művészi kivitelű és mégis páratlanul olcsó reprodukciókban terjeszti a Hadsegélyező Hivatal a felséges királyi pár és a közkedvelt kis trónörökös arcképeit, amelyek a koronázás alkalmából készültek. A felségeket koronázási ornatibusban ábrázoló 40—60 cm mélynyomású műlapok ára 6 korona, a trónörökös arcképeie 4 korona. A királyné arcképe a felséges trónörököslel együtt, ugyanolyan kivitelben 6 korona. Ez utóbbi a Pro Transylvániát, a trónörökös külön arcképe a Gyermekevédő Ligát, a többi kép az elesett katonák özvegyei és árvái alapját szolgálja. Művészi levelezőlapreprodukciók (egy sorozat 14 lap) darabonként 20 fillérről szintén az özvegy- és árva-alap javára. Kaphatók minden könyv- és papírkereskedésben, vagy közvetlenül a Hadsegélyező Hivatalnál, Budapest, V. Akadémia-utca 17.

— **Hadifénykép levelezőlapok.** A Hadsegélyező Hivatal Hadifénykép kiállításán kiállított legszebb képek lemezeiről 150-féle felvételt a legkülönbözőbb harcetekről és harcmozzanatokról. Eredeti bronzüst képek. 10 darab ára 2 korona 50 fillér.

A lövészároktól a törzsirodáig.

Déltiroli front, apr. 20.

Zuhogó esőben telefonálnak föl a századparancsnokhoz.

— Beosztottak a törzshöz, déli 12 óra 20 perckor indulsz és este jelentkezel B. főhadnagynál.

Az első, amit teszek: órára nézek. Most öt perc van, 12 óra előtt. Huszonöt perc alatt teljes agyszűrőben, fegyverrel és patrónokkal, takarókkal és ásókkal indulás. Lehetetlen. A mai faszungot is ki kell még osztani. Ki vállalja utánam az éjszakai szolgálatot, éjféltől háromig? Lehetetlen. . . .

12 óra husz perckor teljes agyszűrőben, fegyverrel és patrónokkal, takarókkal és ásókkal: indulok. Semmi sem lehetetlen, ha Wilhelm Rehberger is segít. Wilhelm Rehberger a barátom, közlegény és árva. Nagyon szeret, hogy menne, mint lesz az ő napi tíz cigarettájával és a menázi maradékkal. A sátorlapot a nadrágszíjjal fűzi át meghatottságból. Azt mondja, hogy ő is beosztást kéri a törzshöz, elmege Stabsordnancnak, Radfahrernek, Tragtier-führernek, vagy megtanul dobni, mert ez is a törzshöz tartozik. Szegény.

Az eső még mindig rettenetes áradatban ömlik, déltiroli, áprilisi, zuhogó csapadék. Gummikabátba bujok, a rukkzak olyan lehet alatta, mint a teve pupja. Vilmos egy ménkü, nagy kizsint cipel utánam, ebben van mind az, ami már nem fér el a rukkzakban. Kiváncsi vagyok, egy májusi sturmban ki hozza utánam majd ezt a csomagot. Pedig nagyon fontos dolgok vannak benne: gumpipárna, levelezés, cigarettapapír, manikürkészlet, két rezerva-szappon, szalonna, libaszir, marmelád és több más könyv között Conan Doyle „Wie Kapitän Sirius England niederzwang” című utópiája, azért, mert az egész nem is utópia.

Két órakor a második századnál negyven méter hosszúságban beomlik az árok. Ott állok a zuhogó esőben, a zászlóalj lövészárka végén — majdnem a végén — és beomlik az egész. Mintha tudta volna, hogy engem berendelték a törzshöz.

Másfélórás kerülővel jutok el a zászlóalj-irodához. A gummikabátból literszárnra lehet csavarni a vizet. Meg kell száradni, különben lehetetlen egy lépést is tovább.

A telefonnál a batallion-parancsnok:

— Halloh — Halloh — Major Marbach — verflucht — na also! 170 bronz e, — — ja 170 — und 17 silberne Tapferkeits-medailen — — — halloh — halloh — verflucht, schweigen Sie, sie stören doch, schweigen sie, — halloh — unmöglich, hör' kein Wort

Leccsapja a kagylót, kifújja magát, beleizzadt.

— Herr Hauptmann, ich melde gehorsamst mein Abgehen zum Stab.

— Ja. Viel Glück.

Névet, mert látja, hogy csuromviz vagyok. Félnégykor a drótkötélpályánál vagyok — hála Isten. Itt már csak tudok lovat szerezni. Be az istállóba.

— Sie, ein Pferd brauch' ich. Ein Gai. Ein Prerd.

Az ember, akit megszólítottam, bámul.

— Nix.

Magyar

találmány, magyar készítmény nem ért még el olyan sikert, mint a Diana sóborszesz. Évről-évre rohamosan emelkedik a fogyasztás s ma már közel évi 15,000,000 palack Diana sóborszesz kerül fogyasztásra kizárólag Magyarországon, de az

ország

határain túl is eljutott már e páratlan szer hírneve. Tengerentúli államokban ép úgy ismerik és fogyasztják, mint idehaza. Magyarok, ha külföldre utaznak, okvetlenül magukkal viszik, mert aki egyszer megszokta, nem tud már megenni nélküle. Igazán: szerénytelenség nélkül elmondhatjuk, hogy

nem volt

még készítmény, mely ilyen rövid idő alatt ilyen páratlan népszerűségre, közkedveltségre tegyen szert s ennyire nélkülözhetelenné váljék. Ha kutatjuk e siker okait, azt látjuk, hogy nem a reklám, nem a szervezési munka, nem a kínálat hozta létre ezt a csodálatos sikert,

hanem

az az egyszerű tény, hogy aki egyszer bármilyen bajánál a Diana sóborszeszhez folyamodott segítségért, e biztos hatású házi szerben föltétlenül megtalálta amit keresett s ezért aztán később is állandóan ragaszkodott hozzá, kijelentvén, hogy amíg csak

lesz

a világon Diana sóborszesz, házból ki nem hagyja fogyni. Ára 130 fillér. Kapható mindenütt.

Főelárúsióhely: Diana Kereskedelmi Részv. - Társ. BUDAPEST, NÁDOR-UTCA 6. sz.

MODERN MOZI

TELEFONSZÁM 312 és 47.

Pénteken, május hó 4-én 2 előadás, d. u.
fél 7 órakor mérsékelt helyárakkal, este
fél 9 órakor rendes helyárakkal

ÖRÖKÖLT VÉR.

Dráma 3 részben.

Gyönyörű kíséző műsor.

Elsőrangú cigányzenekar kíséret.

Holnap és holnapután Hanny Welssé dráma.

Helyárak:

Mérsékelt: páholyülés 80 f. I. hely 70 f.
II. hely 60 f. III. hely 40 f. — —
Rendes: páholyülés 1-20 K. I. hely 1- K.
II. hely 80 f. III. hely 50 f. — —

— Was, nix! Ein Pferd, bis zum Stab.

És megmagyarozom neki, szép, hangzatos német nyelven, hogy egy ló kell, ozt majd visszahozza a Meldereiter, adjon egy lovat, mert leütöm. Nem lehet itt tovább gyalogolnom. Az ember néz, néz és mondja:

— Nix.

— Was, nix?

— Nix deutsch!

És hagyott beszélni egy félórát és nem tud németül. Ez csak magyar lehet.

— Magyar?

— Magyar, szabolcsmegyei, jelentem alásan. Török, Török János.

Török János aztán tempósan hoz egy lovat, füttyül neki, én megülöm.

— Sárga a neve, önkéntes ur, ha ficánkolna. Jójcákát.

Sárga nem ficánkol, de az eső zuhog. Attrappolok O...n. Féléve hogy láttam ezt a falut. A templomtornyát oldalba találta egy gránát, most olyan, mint a pisai ferde torony, lóg a levegőben. A többi ház is lóg a levegőben, tető nélkül, összelöve. 1916. áprilisi emlék.

B... Megnézem az órát: nagyszerű; félhat. Két óra még és végre, végre az eső is alábbhagy. Halotti csönd. Most kepel valami. Mindig közelebről. Egy teherautó. Két teherautó. Sok teherautó. Az oldalukon tábla:

Colonne 841

Sárgának nincs érzéke az autók iránt. Ficánkol. A kolonne elhagy bennünket. Erős karbolszag. Epidemie Spital. Végre a Blenta-hid. Ezentul maszkírozott országot. Elöttem autók. Ki fogom kerülni. Nem lehet. Nekiereszti a gépet, száguld. Egyszerre megáll, a sárban kászolódik a soffőr. Odaérek, a nyaka csupa vér.

— Was ist denn passiert?...

Leugrom a lóról, a másik soffőr tartja a kantárt. Kiderül, hogy a muszkírozás drótja alacsony volt kifeszítve és a száguldó autóban majdnem elmeteszette a soffőr nyakát.

Eszembe jut, hogy mire jó a linke Blou-sentasche. Ott van a kis Verbandspackl. Bekötöm a vérző nyakát, a soffőr jajgat, aztán felül az autóra és száguld tovább. Még egy ilyen drót és lent van a feje.

Az eső egészen elállt, a földek nedvesen lélekeznek, az országuton végtelen trén. — Hüó, — Hali hó — Hé — Hó — huhó!

Nagyon messze ágyu dördül.

Sárga, a szabolcsmegyei ló, megint ficánkol. A trénlovak ágaskodnak. Az eső újra megered.

Az ágyu még egyet dördül. A löveg süvite suhan el fölöttünk. Az olasz ide ló. Lóvi az országutat minden este. A trén nem mehet tovább. Hét óra. Galoppozok. Az olasz ló. Nem lát semmit, de ló. Félnyolc. Messziről kis fény. Ott a törzs. Az olasz abbahagyja.

A Sárgát leteszem az istállóban. A törzs-irodában vörösen ég a lámpa. Milyen furcsa. Csúromvizesen, talpig-ázottan, reszketve a hidegtől, jelentkezem B. főhadnagynál este nyolc óra 10 perckor. Megteázunk. Egy hosszú, hosszú fél év után először alszom: ágyban. Komoly, igazi ágyban, villanyvilágítás, matrac, jó ruganyos. És olyanféle takaró, mint a paplan.

Nem is hittem volna, hogy ilyen közel a fronthoz ekkora boldogság ér éjszakára.

F. T.

Színház.

Heti műsor:

Május 3. Csütörtök: Csárdás királyné.

Május 4. Péntek: Csárdás királyné.

Május 5. Szombat: Csárdás királyné.

Május 6. Vasárnap: Csárdás királyné.

Csárdás királyné. Kálmán Imre operettjét, amely diadalmas bécsi szereplése után került át hozzánk, tegnap este nálunk is bemutatották Balláék. Az operetteről tudjuk, hogy muzsikája Kálmán Imre legsikerültebb alkotásai közül való s dallamai már jó idő óta ismerősek szerte az országban. A mi színházunkban nem lehet teljesen megítélni a muzsikát, de kiválósága kétségtelenül kitetszik itt is s habár magasabb művészi célokat nem szolgál, finom, meleg és színes melódiai lebilincselik a hallgatót. A szövege is sikerült: ötletes és eleven s így mindenképpen érthető nagy sikere. Az előadás általánosságban nálunk jó volt s a szegényes színpadi viszonyokhoz képest gondos rendezést láttunk. Mint általában most is erősen érezni lehetett az énekes bonvivánt hiányát, ami az operettekben néha lehetetlen szituációkat teremt most itt a színpadon. Egyébként *Budai Ilonka* szép énekszámai s *Pataki Ferenc* kacagtató humora, *Mezei Margit* kedves játéka s háromójuknak pazar táncai sokat pótoltak s a közönség viharos tetszéssel adózott nekik. A többi szereplők közül *Krémer Jenő* az öreg herceg pompás figurájával keltett tetszést, de jó volt *Nyárai Rezső* is. A színház természetesen tömve volt.

A darabtól nálunk is több telt házat vár a direktió, mert egymásután még négy napra tüzte ki.

Törvénytörés.

§ Rágalmazás a lizztel. Ez is a háborús viszonyok törzszülöttei közé tartozik. Április 7-ikén történt ugyanis, hogy a városi liztkiosztás alkalmával a Hoff-féle üzletben megjelent Nagy Áron asztalos és bár liztet nem vett, az üzletbe a liztkiosztáshoz hivatalból kirendelt tisztviselő, valamint a vásárlók előtt nagy hangon beszélni kezdett, hogy a lizt milyen kevés, a szegény embernek kevesebbet adnak s ő meg tudná mutatni, hogy a polgármesternek tele van az éléskamrája s hozzá még a padlásain elrejtett gabonája van. A könnyelmű meggyanúsítást bejelentették dr. *Perisics* Zoltán polgármesternek, aki Nagy Áron ellen panaszt tett a járásbírósnál. A panaszt most tárgyalta *Keller* Nándor kir. aljársbíró s a járásbíró s a lizttel rágalmazó Nagy Áront rágalmazásért nyolc napi elzárásra s száz korona pénzbüntetésre ítélte. Az elítélt megnyugodott s így az ítélet jogerős.

— Könyveket a haretérre! Küldjünk könyveket és folyóiratokat a haretérre. A könyveket és folyóiratokat a Torontalmegyei Közművelődési Egyesület készíttével továbbítja.

Van szerencsém az igen tisztelt hölgyvilágnak szíves tudomására hozni, hogy bécsi házamtól a legújabb

MODELL-BLUZOK

Etamin-szővethő! megérkeztek és megfelelő áron kaphatók. Selyemkosztümekek, valamint tavaszi- és nyári ruhák műhelyemben legmodernebb kivitelben, mérték után szabott megrendelésre készítettnek.

Kitünő tisztelettel:

WEHNER ANNA nőruha-terme
Kinizsi-utca. (Club kávéház.)

Három gyermekem mellé keresek egy

jobb lányt

Cim a kladóban.

Két ügyes

varrólány

kerestetik.

Jelentkezzenek:

WEHNER divatterembe,
(Club-kávéház.)

Legalább öt-hat szobából álló

uri lakást

mellékkeliségekkel, esetleg istálló-
— val és kocsiszinnel keresek —

augusztus 1-ére.

Ajánlatok a kladóhivatalba kéretnek.

Papucs és szandál

fatalpakat

szab. Cipő fatalpakat

hajlékonyakat, bármilyen mennyiségben azonnal szállít

Rainer Károly és Fia
faárugyára SZEGED

VÉGE A KÁVÉHIÁNYNAK!

Keverjen egy pohár tejbe egy kávéskanálnyi FISCHER-féle PÖTKÁVÉ-t és édesítse meg egy kockacukorral. — Kitünő ízű, tápláló reggelihez jut és cukorral is takarékoskodott. A FISCHER-féle FOLYÉKONY PÖTKÁVÉ kapható nagyban a FISCHER-féle FOLYÉKONY PÖTKÁVÉ R.-t. központi eladási irodájában. — Kicsinyben minden jobb fűszerkereskedésben

TELEFON: 10-22.

BUDAPEST, I., ATLÓS-UT 22., 24., 26., 28. SZ. ALATT.

TELEFON: 10-22.

21.293—1917. eln. szám.

342—1

Versenyárgalási hirdetmény.

A nagybecskereki kir. pénzügyigazgatóság az 1917—1918. évi fűtési idényben szükséges tüzelőanyag szállítására versenyárgalást hirdet.

A szükséglet egy évi fűtési idényre 200 köbméter tűzifa, 250 métermázsa pirszin (koaksz) és 250 métermázsa kőszén.

A szállítási feltételek a következők:

1. A pirszén elsőrendű gáz vagy bányapirszén, a tüzelőfa pedig elsőrendű hasábos bükk, gyertyánfa vagy tölgyfa legyen.

2. A szállítás a pénzügyigazgatóságnak esetenként való írásbeli megrendeléséhez képest a megrendelés vételétől számított öt napon belül teljesítendő.

3. A vállalkozó köteles a tüzelőanyagot a pénzügyigazgatóság székhelyének udvarára saját költségén beszállítani: a pirszénét és szenét a kijelölt pinchehelyiségekbe raktározni, a fát pedig az udvaron rendes méterölekre rakva a megbízott pénzügyi tisztviselő jelenlétében felmérni és átadni.

4. A vállalkozó köteles a szállított tüzelőanyagra vonatkozó számláját a megrendelés csatolása mellett a szállítás megtörténtét követő 15 napon belül a pénzügyigazgatósághoz benyújtani.

5. Ha a szállított tüzelőanyag akár minőségileg, akár mennyiségileg a szerződésbeli feltételeknek nem felel meg, vagy ha a szállítás a 2. pontban jelzett határidőn belül nem teljesítették: a kir. pénzügyigazgatóság jogosítva leendő a szükséges tüzelőanyagot bárhonnét beszerezni, mely esetben a költség és árkülönbötet köteles a vállalkozó a m. kir. államkincstárnak megtéríteni.

6. A tüzelőanyag szállítására vonatkozó szerződés csak egy évre vagyis az 1917—1918. évi fűtési idényre fog megkötöttni s vállalkozó köteles a nagybecskereki kir. adóhivatalnál 300 koronát készpénzben vagy elfogadható érték-papirokban biztosítékul letenni.

7. A kir. pénzügyigazgatóság fenntartja magának azt a jogot, hogy az ajánlattevők

közül tekintet nélkül az ajánlott összegre — tetszés szerint változtathasson, újabb árlejtést hirdethessen, vagy a tüzelőanyagot más módon való beszerzése iránt intézkedhessen.

Felhívjuk a pályázók, hogy ajánlataikat egy koronás bélyeggel ellátva lepecsételt borítékban „Ajánlat tüzelőanyag szállításra” felirattal ellátva 1917. évi június hó 1-ő napjáig a nagybecskereki kir. pénzügyigazgatósághoz nyújtsák be.

Később érkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

M. kir. pénzügyigazgatóság

Nagybecskerek, 1917. április 28-án.

Majos,
miniszteri tanácsos
pénzügyigazgató.

PEZSGŐSDUGÓT

használt, de nem töröttet, veszek 40 filléret darabját, palackdugót 5 K kilóját utánvétellel. Előzetes tudakozódás szükségtelen. Új palackdugóért csak minta ellenében teszek legmagasabb árajánlatot.

Robicsek Adolf
Budapest,
Nefelejts-utca 15. szám.

Butoreladás!

Egy bördíván, két fauteuille, egy íróasztal, egy stélázi, egy irodai vas prés, két villanylámpa és három szék azonnal eladó.

Bövebbet: PIKING JAKAB

elhelyező intézetében.

Sás-lábtörők eladása.

A helybeli katonai állomásparancsnokság a katonaság szükségletére sás-lábtörőket készített. Minthogy a készült lábtörők mennyisége a szükségletet meghaladja, az említett parancsnokság a feles mennyiséget jótékony célra értékesíteni kívánja. A szolid kivitelű, 80×45 cm nagyságú lábtörők darabja 2 koronáért az említett parancsnokság irodájában (Rudolf-laktanya) kapható.

Ház eladó

NAGYBECSKERENEN, ötszobás urlakással.

Ugyanott eladók képek, könyvek, képes folyóiratok is. — Közelebbit a kiadóhivatalban.

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.**Biztosítási ügynökségek:**

Frans J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.—Francia bizt. társ. József fng.-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Ált.) Árpád-u. 81.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Hunyadi-u.

Borbély és fedrám:

Ikity, Dusan, Hunyadi-utca.
Nagyvinsky Iván, Hunyadi-utca.

Butorgyár:

Bencze A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Osv.Guttman Jakabné és fiai. Kültelek.

Cipőkerekedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatáruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 9.
Bukovics István, Hunyadi-utca.
Mészáros Imre, Pénzügyi palota.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradéri-utca.

Drogueria:

Melkuhn Demó, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mészáros E. Ötveny, Hunyadi-utca.
Schwab Albert Hunyadi-utca.

Fényképező:

Kremsler István, Gizella-part.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis Á., Erzsébet-híd-on túl, Ambrózy
szappangyár épületében.

Fűszerkerekedők:

Blesz Ferenc, Megyeház-u. 2. Tarnai-féle ház.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműaru-, rövidáruüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papírkerekedés:

Almáay Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-
szállodával szemben).

Kőművesek:

Hoff N. és társai.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkerekedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Női kalap- és kézimunkaüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kalap divatterem és előnyomda:

Szehr Mariska, Gizella-part. Kurländer-
udvar.

Női kalap divatterem és kalapvasalás:

Andress A. Főtér, Bauer-ház.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.

Sírkórártár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálló, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és Társai, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradéri-utca.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bencze A. és Fia.

Tűzifa-, épületfakerekedés:

Annan örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradéri-ut 1.
Kurländer Imre, Korona-utca.

Urldivatáruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskerekedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király sörcsarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Remsing Máttyás, Otthon-sörcsarnok.
Tóth Lajos, a nagyhíd mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Kiadó: Pleitz Fer. Pál.